

Minstepriser i torskefiskeriene

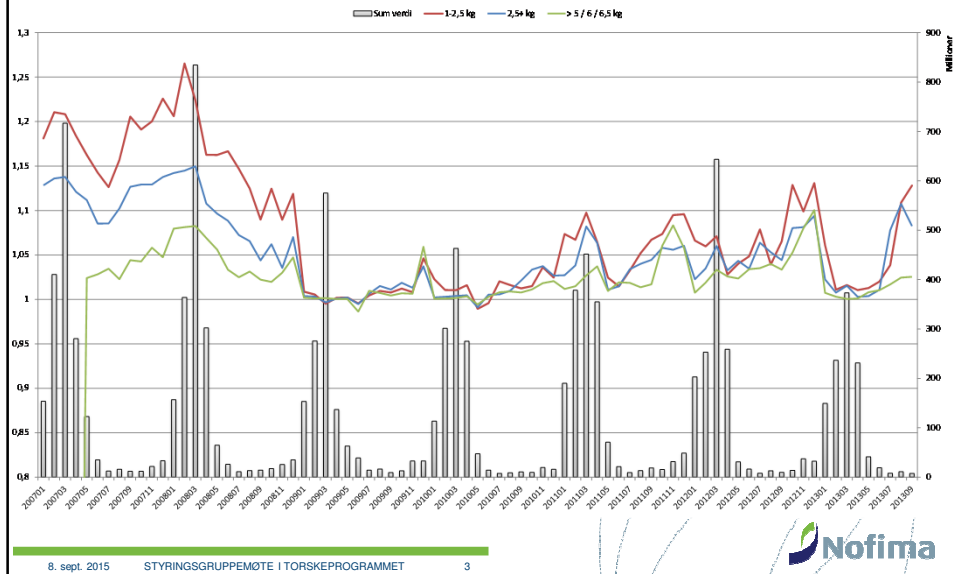
Implikasjoner for markedet – pris og mengde

Styringsgruppemøte «Torskeprogrammet»
8. september 2015
Ø. Hermansen (Nofima), S. Tyholdt (HHT)

Problemstilling

- I hvilken grad er minsteprisene i konflikt med markedspris?
- Hvilken betydning har dette for sesongprofilen i fisket?
- Avgrensninger
  - Norges Råfisklag
  - Torsk
  - Perioden 1996–2013
- Usikkerhet
  - Samfengtprising
  - Juks

«Relativ pris» fersk torsk – eks trål

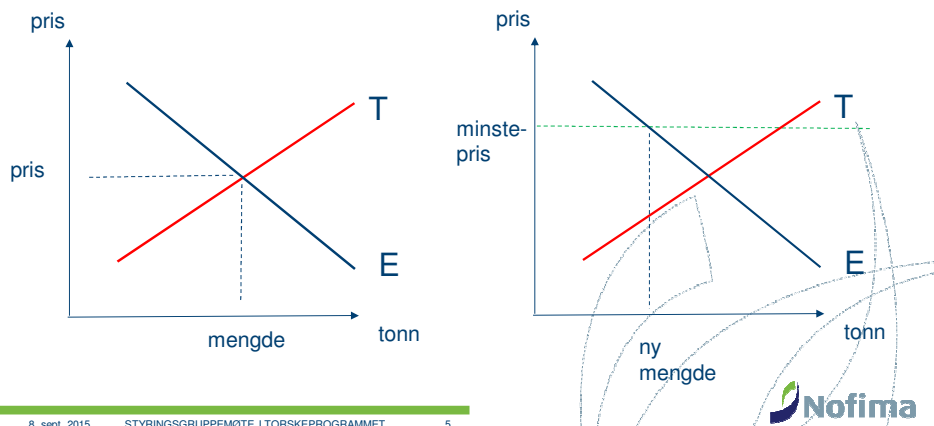
Uttrekk sesong

- Uttrekk sesong – februar tom. april
- Torsk, fersk, sløyd uten hode, 2,5+ kg

Litt mikroøkonomi – teori minstepriser

- Minstepris under markedspris : Ingen effekt
- Med minstepris over markedslikevekta – > effektivitetstap og fordelingsvirkning

8. sept. 2015

STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

5

Effekter av minstepris

- For lav mengde – etterspørrere ønsker ikke kjøpe
- Ineffektiv fordeling mellom tilbyderne
- Kasting av overskuddsproduksjon
  - Smørberget
- Ineffektivt høy kvalitet
  - Flypriser: «Scandinavian sandwich»
- Lovbrudd
  - Svart arbeid

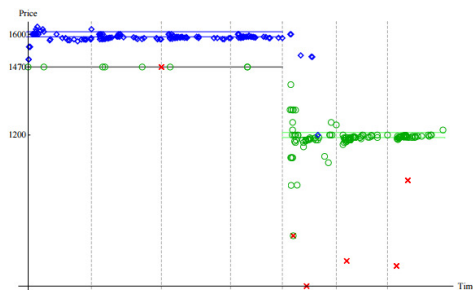
8. sept. 2015

STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

6

Nofima

Resultater fra økonomiske eksperimenter

- Handel med tre kvaliteter
- Skiftet: bortfall av minstepris
- Uten: Kvalitet B, mengde 44
- Lav: Kvalitet B/C, mengde 38
- Høy: Kvalitet C, mengde 34

- Focal point/prissignal:
  - Minstepriser langt under : Nei
  - Minstepriser nær: Vet ikke

8. sept. 2015

STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

7

Hva så med «vårt» minsteprissystem

- Usikkerhet
  - Samfengtprising
  - Juks
- Lavere kvantum omsatt ?
- Økt kvalitet?
- Mer juks?
- Suboptimal sesongprofil?

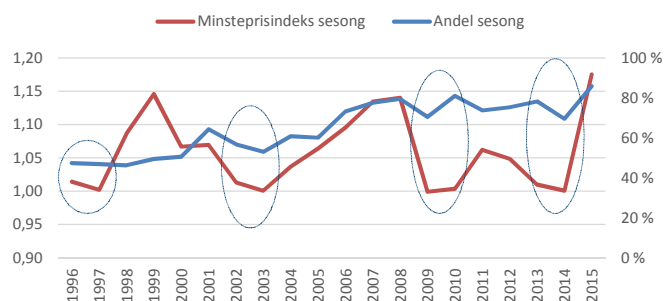
8. sept. 2015

STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

8

Påvirkes mengde – år og innen sesong?

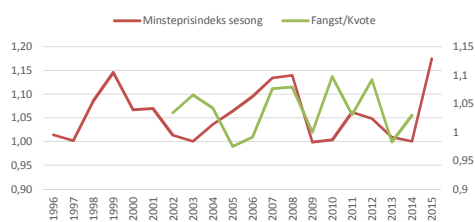

- 1996–97: Trolig ikke
- 2002–03: Mulig
- 2009–10: Muligens i 2009
- 2013–14: Muligens i 2014

8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET 9

Minstepris og årfangst

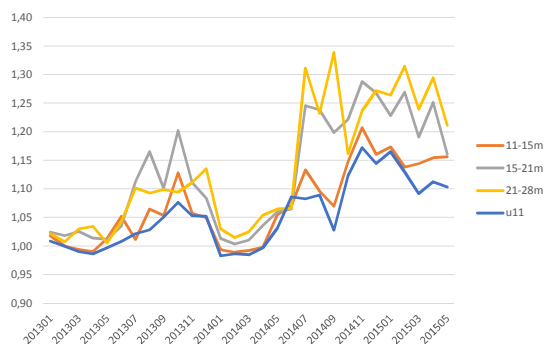

- Lukket gruppe 0-28 m hjemmelslengde
  - Alltid tatt kvoten, generelt noe over gruppekvoten
  - 2009 og 2013, kvoten bindende
- Lite som tyder på at minsteprisene fører til lavere kvantum

8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET 10

Forskjeller mellom fartøystørrelser

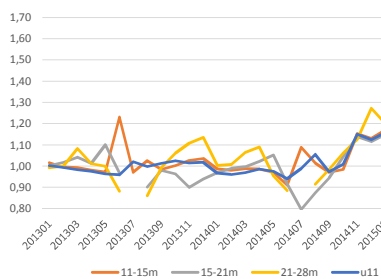
- Torsk, sluh, 2,5+ kg, fersk, eks. trål/autoline
- Små forskjeller u 11 og 11-15 m
- Små forskjeller 15-21 og 21-28 m
- Sistnevnte betydelig høyere pris enn de to minste gruppene

8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET 11

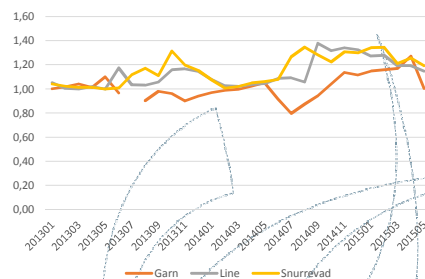

Ikke nødvendigvis fartøystørrelsen

fersk, 2,5+, sluh, garn

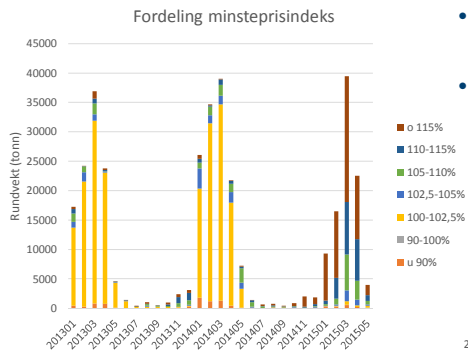
Torsk, sluh, 2,5+ kg, 15-21 m, ulike redskap

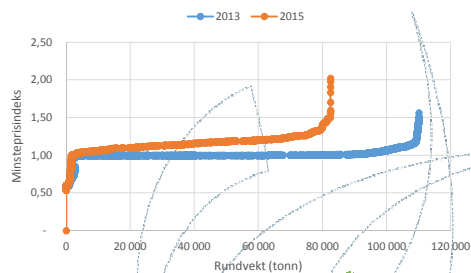
8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET 12

Fordeling priser

- 2013 og 2014 – svært tett mot minstepris
- Jevnere fordeling 2015

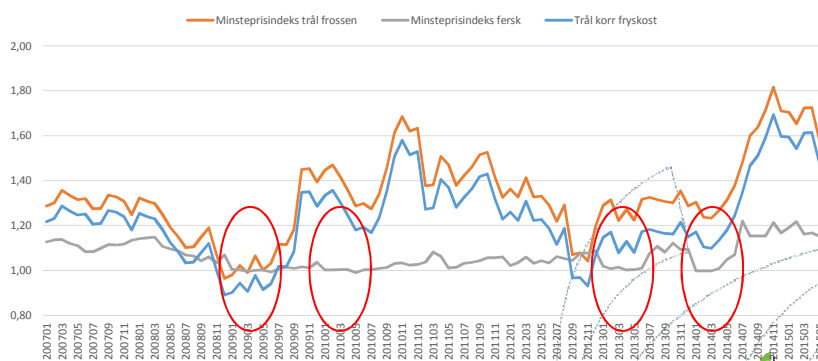
8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

13

Nofima

Frossen trål som «riktig» markedspris

- 2009: Kan ha gitt lavere mengde
- 2010, 2013 og 2014: Trålpris høyere

8. sept. 2015 STYRINGSGRUPPEMØTE I TORSKEPROGRAMMET

14

Nofima

Oppsummering

- I hovedsak er prisene noe høyere enn minstepris
  - I perioder på eller svært nær minsteprisen
  - Små indikasjoner på mengdeeffekter – i form av reduksjon i omsatt mengde

Takk for meg!

